

DOMSTOLENS DOM (FØRSTE AFDELING)
AF 19. JUNI 1975 ¹

Berthold Küster
mod Europa-Parlamentet

Sag 79/74

Sammendrag

1. *Tjenestemænd — ansættelse — stillingsopslag — ansættelse i stillingen — betingelser — tjenestemænd som kan forflyttes eller forfremmes — udelukkelse af ansøgning — akt der indeholder et klagepunkt*
(Tjenestemandsvedtægten, artikel 29 a)
2. *Tjenestemænd — ansættelse — stilling — stilling forbeholdt borgere fra en bestemt medlemsstat — forbud — særlige kundskaber — krav i tjenestens interesse — lovlighed*
(Tjenestemandsvedtægten, artikel 27)
3. *Tjenestemænd — ansættelse — betingelser — indgående sprogkundskaber — nødvendigt kundskabsniveau*
(Tjenestemandsvedtægten, artikel 27)

1. I det omfang de i stillingsopslaget fastsatte betingelser for ansættelse i stillingen medfører, at tjenestemænd, som kan forfremmes eller forflyttes, udelukkes, indeholder stillingsopslaget et klagepunkt imod disse tjenestemænd.
2. Selv om det ifølge vedtægten er forbudt at forbeholde en stilling for borgere fra en bestemt medlemsstat, kan ansættelsesmyndigheden imidlertid lade sit valg ved ansættelsen af en tjenestemand afhænge af særlige kundskaber, der kræves i tjenestens interesse.
3. Når der med henblik på en eventuel udnævnelse er foreskrevet et »indgående« kendskab til andre sprog end modersmålet, er det sproglige niveau, som kræves, det, som svarer til det faktiske behov i tjenesten.

I sag 79/74

BERTHOLD KÜSTER, tjenestemand ved Europa-Parlamentet, bosiddende i Bertrange (Luxembourg), repræsenteret af Victor Biel, advokat ved Cour

¹ — Processprog: Fransk.

Supérieure de Justice i Luxembourg, med valgt adresse i Luxembourg hos sin mandatar, 18a, rue des Glacis,

sagsøger,

mod

EUROPA-PARLAMENTET, Luxembourg, repræsenteret af dets generalsekretær, Hans Nord, som befuldmægtiget, assisteret af advokat Alex Bonn, Luxembourg, med valgt adresse i Luxembourg hos dets mandatar, 22, Côte d'Eich,

sagsøgte,

angående annullation af stillingsopslag nr. 1059 af 12. marts 1974

afsiger

DOMSTOLEN (første afdeling)

sammensat af: afdelingsformanden J. Mertens de Wilmars, dommerne R. Monaco (refererende) og A. O'Keeffe,

generaladvokat: G. Reischl

justitssekretær: A. Van Houtte

følgende

DOM

Sagsfremstilling

De faktiske omstændigheder og de af parterne under skriftvekslingen fremførte anbringender kan sammenfattes således:

I — Faktiske omstændigheder og skriftveksling

1. Ved stillingsopslag nr. 1059 af 12. marts 1974, der var affattet på engelsk,

blev det meddelt, at der var en stilling ledig som afdelingschef (lønklasse A/3) i »Generaldirektoratet for udvalg og interparlamentariske delegationer«. I stillingsopslaget blev det blandt andet meddelt,
— at ansættelsesproceduren i første række skulle ske ved forfremmelse eller forflyttelse;
— at »for practical reasons, a thorough knowledge of English is required.«

Ved skrivelse af 1. april 1974 indbragte sagsøgeren for formanden for Parlamentet vedrørende det omtalte opslag en klage, som han navnlig støttede på:

- at det pågældende opslag kun var offentliggjort på engelsk,
- at det med kravet om indgående kendskab til engelsk tilsigtedes at forbeholde den ledige stilling for en britisk statsborger.

Den 2. april 1974, det vil sige dagen efter hans klage, indsendte sagsøgeren en ansøgning vedrørende den ledige stilling.

Senere bekendtgjorde Parlamentet stillingsopslaget på alle Fællesskabets officielle sprog og forlængede ansøgningsfristen til den 25. april 1974.

Da Parlamentet ikke havde taget den ovennævnte klage til følge, for så vidt angik kravet om indgående kendskab til engelsk, indgav sagsøgeren den 28. oktober 1974 dette søgsmål.

2. På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen (første afdeling) besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse.

II — Parternes påstande

Sagsøgeren nedlægger påstand om, at Domstolen:

•Antager den foreliggende sag til realitetsbehandling og udtaler, at den er anlagt rettidigt,

fører til retsbogen, at sagsøgeren har tilbudt at bevise ved vidneførsel, at Parlamentets generalsekretær i løbet af sommeren 1974 på forespørgsel om den sproglige betingelse har erklæret, at myndigheden dermed tilsigtede at ansætte en englænder i den nævnte stilling,

hvad angår realiteten,

kender søgsmålet berettiget af de deri indeholdte grunde og derfor annullerer stillingsopslag nr. 1059,

udtaler, at denne annulation indebærer annulation af hele den hertil knyttede procedure, og at denne ikke kan gøres gældende imod sagsøgeren,

dømmer Parlamentet til at bære alle sagens omkostninger.

Sagsøgte nedlægger påstand om, at Domstolen:

•Afviser sagen fra realitetsbehandling;

subsidært fastslår, at søgsmålet ikke har fornødent grundlag;

afviser den af sagsøgeren tilbudte vidneførsel;

frifinder sagsøgte;

træffer afgørelse vedrørende sagsomkostningerne efter de herom gældende bestemmelser.

III — Parternes søgsmålsgrunde, indsigelser og andre anbringender

Sagsøgeren hævder, at stillingsopslag nr. 1059 er ugyldigt, idet kravet deri om grundigt kendskab til engelsk er i strid med artikel 7, 27 og 45 i tjenestemandsvedtægten.

Denne betingelse forhindrede i det foreliggende tilfælde, at alle de ansøgere, som kunne forvente forfremmelse, kunne få prøvet deres kvalifikationer, hvilket var i strid med artikel 45 i vedtægten. Betingelsen var blot et indirekte middel til at reservere den pågældende stilling for en britisk statsborger (blandt de ansøgere, som kunne forfremmes, var der ingen af britisk nationalitet), hvorfor der var tale om magtfordrejning i strid med vedtægtens artikel 7 og 27, stk. 3.

Grundprincippet i vedtægtens artikel 27, stk. 1 (»de skal udvælges på et så bredt grundlag som muligt...«) kan ikke påberåbes som begrundelse for en sådan betingelse. At dette princip skulle anvendes i den foreliggende sag er forkert, da ansættelsesmyndigheden havde besluttet i første række at undersøge mulighederne for forflyttelse og forfremmelse, skønt den ikke kunne være uvidende om, at ingen af de ansøgere, der kunne forflyttes eller forfremmes, opfyldte den omstridte betingelse. I øvrigt ville det stride såvel mod tjenestens interesser som mod kravet om respekt for de ansattes muligheder for forfremmelse, hvis administrationen under påskud af geografisk fordeling kunne forbeholde en stilling for en bestemt nationalitet, uden at dette var berettiget under hensyn til tjenestens interesser. Sagsøgeren tilbyder at føre det i påstandene anførte bevis til støtte for sin klage.

Sagsøgte hævder i første række, at sagen må afvises fra realitetsbehandling, fordi den udelukkende er rettet mod et stillingsopslag, det vil sige imod en retsakt, som ikke kan anses for at indeholde et klagepunkt imod sagsøgeren.

Under forbehold af denne afvisningspåstand fremhæver sagsøgte i øvrigt, at det ikke blev krævet i stillingsopslaget, at modersmålet skulle være engelsk, hvori- mod der alene krævedes et ingående kendskab til sproget. Dermed drejede det sig om et funktionelt kriterium, som alene var opstillet i tjenestens interesse, fordi udvalgene, herunder det udvalg, som den omstridte stilling hører til, arbejder i direkte og snæver kontakt med parlamentarikerne, som ikke er forpligtet til at affatte deres rapporter på et fremmed sprog. Den anfægtede betingelse udgjorde derfor ikke noget »maskeret middel« til at forbeholde den ledige stilling for en bestemt nationalitet, men var klart i tjenestens interesse, og tjenestemandens ret til forfremmelse kan ikke overskride disse rammer.

Da den omtalte betingelse har sin begrundelse heri, har sagsøgerens bevisstilbud

ingen interesse og må af den grund afvises. Dertil kommer, at generalsekretæren ikke har udtalt sig, som påstået af sagsøgeren.

Hvad angår sagens antagelse til realitetsbehandling, påpeger sagsøgeren, at der efter Domstolens retspraksis er en retlig sammenhæng mellem stillingsledighed og forfremmelse. For så vidt der som i det foreliggende tilfælde fastsættes betingelser, som har til følge, at en ansøger, der kan forfremmes, udelukkes, medfører stillingsopslaget et umiddelbart indgreb i denne ansøgers rettigheder og indeholder derfor et klagepunkt imod ham.

Hvad angår realiteten, bestrider sagsøgeren, at en afdelingschef for et udvalg behøver at have perfekt kendskab til udvalgsformandens modersmål. Et sådant krav er i praksis urealisabelt på grund af de formandsskift, som kan forventes at ske. Kravet var i øvrigt hverken nødvendigt eller hensigtsmæssigt, idet udvalgssekretariaternes medarbejdere har gode og vidtdækkende sprogkundskaber. Desuden er der ikke noget, der i det foreliggende tilfælde berettiger udnævnelsen af en afdelingschef med perfekt kendskab til engelsk, idet dette sprog i den pågældende afdeling allerede er repræsenteret af mindst en engelsk statsborger.

Sagsøgeren slutter med at fastholde begrundelsen for sin påstand om, at den omtvistede ansættelsesbetingelse er et »maskeret middel«, og fastholder ligeledes sit bevisstilbud.

I duplikken fremfører sagsøgte endnu en indsigelse om afvisning fra realitetsbehandling, støttet på, at Küster — den 19. februar 1975 — har anlagt en ny sag mod Parlamentet. Denne sag (sag 22/75), som er rettet imod den interne udvælgelsesprøve A/50, omhandler samme ansættelsesprocedure som den, der anfægtes i den foreliggende sag via stillingsopslag nr. 1059. Eftersom den interne udvælgelsesprøve som næste led i den sammenhængende række af retsakter, som

ansættelsens procedure udgør, er den videregående foranstaltning end stillingsopslaget, gør sag 22/75 nærværende sag genstandsløs, og som følge heraf må den afvises fra realitetsbehandling. Anlæggelsen af successive søgsmål mod de enkelte faser af en og samme ansættelsesprocedure medfører en uberettiget omkostningsforøgelse.

Hvad angår realiteten, anfægter sagsøgte sagsøgerens ret til at bestride, at det »funktionelle kriterium« er velbegrunder; dette kriterium berettigede efter ansættelsesmyndighedens opfattelse den omtvistede betingelse. Det tilkommer ikke tjenestemændene, bortset fra tilfælde af krænkelse af gældende ret, at bestride og diskutere problemerne omkring organisationen af tjenesten, idet disse forhold udelukkende henhører under administrations skøn.

Sagsøgte fastholder endelig, at bevistilbudet bør afvises, og at man, selv om en tjenestemand ikke kan udelukkes på grund af sin nationalitet, ikke desto mindre ikke kan anfægte, at »den nationale balance (efter meningen med og ordlyden af vedtægtens artikel 27, stk. 1) også spiller en vedtægtsmæssig rolle ved besættelsen af stillingerne i et Fællesskab, som består af ni stater«.

De mundtlige forhandlinger blev indledt i retsmødet den 23. april 1975;

i dette retsmøde stillede Domstolen Europa-Parlamentets generalsekretær nogle spørgsmål om den pågældende stillings karakter såvel som om kompetenceområdet;

generaladvokaten har fremsat sit forslag til afgørelse i retsmødet den 28. maj 1975.

Præmisser

- 1 Ved stævning af 28. oktober 1974 blev der i medfør af tjenestemandsvedtægtens artikel 91 indgivet et søgsmål til Domstolen med påstand om annullation af stillingsopslag nr. 1059 af 12. marts 1974;
- 2 til støtte for søgsmålet gør sagsøgeren navnlig gældende, at det omtvistede stillingsopslags krav om »indgående kendskab til engelsk« udgør et maskeret middel til at forbeholde den ledige stilling for en bestemt nationalitet;
- 3 af denne grund udelukker det anfægtede opslag ifølge sagsøgeren, at en sammenlignende undersøgelse af alle de tjenestemænds fortjenester, som kan fremmes, får nogen betydning, ligesom det krænker tjenestemandsvedtægtens artikel 29 a og 45.

Vedrørende antagelsen til realitetsbehandling

- 4 Sagsøgte påstår sagen afvist fra realitetsbehandling med den begrundelse, at det anfægtede stillingsopslag ikke udgør en retsakt, der indeholder et klage-

punkt i den i vedtægtens artikel 91, stk. 1 forudsatte betydning, så meget mere som den ikke er til hinder for sagsøgerens mulighed for at indsende en ansøgning om den ledige stilling.

- 5 Stillingsopslaget, som er udstedt inden for rammerne af vedtægtens artikel 29 a, fastsætter i betingelserne for ansættelse i stillingen, hvilke tjenestemænd der kan forvente at få ansøgningen imødekommet;
- 6 i det omfang disse betingelser medfører, at tjenestemænd, som kan forfremmes eller forflyttes, udelukkes, indeholder stillingsopslaget et klagepunkt imod disse tjenestemænd;
- 7 efter sagsøgerens opfattelse er dette netop tilfældet i denne sag, idet det anfægtede stillingsopslag fastsætter en ansættelsesbetingelse vedrørende ansøgerens sprogkundskaber, som medfører, at hans ansøgning udelukkes, og som indebærer et indgreb i hans ret til forfremmelse;
- 8 indsigelsen om afvisning fra realitetsbehandling må derfor forkastes.
- 9 Sagsøgte bestrider desuden, at sagen kan antages til realitetsbehandling, fordi sagsøgeren den 19. februar 1975 har anlagt en ny sag, registreret i justitskontoret under nr. 22/75, som vedrører opslaget om intern udvælgelsesprøve A/50;
- 10 i denne henseende hævder sagsøgte, at sag nr. 22/75 gør nærværende sag genstandsløs, idet den interne udvælgelsesprøve A/50 inden for en og samme ansættelsesprocedure angår besættelsen af samme stilling som den, der omhandles i det omtvistede stillingsopslag.
- 11 Selv om sag nr. 22/75 og nærværende sag vedrører en og samme ansættelsesprocedure, vedrører de dog ikke desto mindre to forskellige faser af denne procedure, som hver indebærer forskellige måder til at besætte stillingen, nemlig ved forflyttelse eller forfremmelse i det ene tilfælde, og ved intern udvælgelsesprøve i det andet;

- 12 da de to sager har forskellig genstand, må sagsøgtens indsigelse om afvisning fra realitetsbehandling forkastes.

Vedrørende realiteten

- 13 I det anfægtede stillingsopslag foreskrives det blandt betingelserne for ansættelse i stillingen, at der »af praktiske grunde kræves et indgående kendskab til engelsk«, eller, i henhold til det engelske stillingsopslag, »for practical reasons, a thorough knowledge of English is required«;
- 14 efter sagsøgerens opfattelse er en sådan betingelse ikke berettiget ud fra hensynet til tjenestens interesser, men udgør et maskeret middel til at forbeholde den pågældende stilling for en bestemt nationalitet;
- 15 det omstridte stillingsopslag skulle af denne grund indebære en krænkelse af vedtægtens artikel 27, sidste stykke, i henhold til hvilket »ingen stilling kan forbeholdes borgere fra en bestemt medlemsstat«.
- 16 Selv om det ifølge vedtægten er forbudt at forbeholde en stilling for borgere fra en bestemt medlemsstat, kan ansættelsesmyndigheden imidlertid lade sit valg ved ansættelsen af en tjenestemand afhænge af særlige kundskaber, der kræves i tjenestens interesse;
- 17 i det foreliggende tilfælde kan den særlige karakter af de opgaver, som påhviler de parlamentariske udvalgs sekretariater, der skal assistere udvalgsmedlemmerne i deres arbejde, retfærdiggøre, at ansættelsen blandt andet gøres afhængig af indgående kendskab til de nationale sprog, som benyttes af disse udvalgsmedlemmer, der er udpeget af medlemsstaternes nationale parlamenter;
- 18 ansættelsen af en tjenestemand med indgående kendskab til engelsk kan specielt være stemmende med tjenestens interesser efter de nye medlemsstaters indtræden i Fællesskabet;

- 19 det kan hverken af de skriftlige indlæg eller af de mundtlige forhandlinger udledes, at der ikke i karakteren af den ledige stilling og de dertil hørende beføjelser eller i tjenestens interesser skulle være fornødent grundlag for at ansætte en tjenestemand med indgående kendskab til engelsk;
- 20 i øvrigt er det ikke ved den omstridte betingelse tilsigtet at stille krav om et så indgående kendskab til engelsk, som en person med engelsk som modersmål vil have, idet det tværtimod klart fremgår af den udtrykkelige henvisning til »praktiske grunde« eller »practical reasons« som begrundelse for betingelsen, at der kræves et sådant sprogligt niveau, som svarer til det faktiske behov i tjenesten;
- 21 desuden fremgår det af de andre krævede »kvalifikationer og kundskaber«, at indgående kendskab til engelsk ikke er det eneste afgørende kriterium for valget af den ansøger, der skal ansættes i stillingen;
- 22 det fremgår tværtimod af det anfægtede stillingsopslag, at ansættelsesmyndigheden, da valget kun kan træffes under hensyntagen til yderligere faktorer, som også er berettigede ud fra tjenestens interesser, ved bedømmelsen af ansøgerens sproglige kundskaber såvel skal lægge vægt på tjenestens faktiske behov som på, i hvilket omfang denne ansøger opfylder de øvrige ansættelsesbetingelser;
- 23 herefter må sagsøgte frifindes.

Vedrørende sagsomkostningerne

- 24 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2 dømmes den part, der taber sagen, til at afholde sagsomkostningerne;
- 25 sagsøgeren har tabt sagen;
- 26 imidlertid bærer institutionerne i henhold til artikel 70 i procesreglementet selv de udgifter, de har afholdt i sager vedrørende ansatte i Fællesskaberne.

På grundlag af disse præmisser,

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (første afdeling)

1. Sagsøgte frifindes.

2. Hver af parterne bærer de af dem selv afholdte udgifter.

Mertens de Wilmars

Monaco

O'Keeffe

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 19. juni 1975.

A. Van Houtte

J. Mertens de Wilmars

Justitssekretær

Formand for første afdeling

**FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT G. REISCHL
FREMSAT DEN 28. MAJ 1975¹**

Høje Ret.

Ved stillingsopslag nr. 1059 bekendtgjorde Europa-Parlamentet den 12. marts 1974, at en A/3-stilling var ledig i generaldirektoratet for udvalg og interparlamentariske delegationer. I opslaget hed det, at Parlamentets formand havde besluttet at besætte stillingen ved forfremmelse eller forflyttelse inden for institutionen. Et af de krav, der måtte opfyldes, var indgående kendskab til engelsk. Ansøgninger skulle indsendes senest den 25. marts 1974. Opslaget skete til at begynde med kun på engelsk, ligesom et tilsva-

rende stillingsopslag, hvori der krævedes indgående kendskab til dansk, oprindeligt kun blev opslået på dansk.

Da hr. Küster, som er sagsøger i den foreliggende sag, erfarede dette, indsendte han den 1. april 1974 en klage efter tjenstemandsvedtægtens artikel 90 til Parlamentets formand. Han klagede over bekendtgørelsens karakter og form, dvs. det forhold, at opslaget ikke blev offentliggjort på alle Fællesskabets sprog. Desuden gjorde han gældende, at betingelserne vedrørende sprogkendskaberne tilføjede at forbeholde de opslåede stillin-

¹ — Oversat fra tysk.